



Ewaluacja

Raport końcowy

Sporządziły:

dr Teresa Wejner ewaluator dyplomowany
terapeutki: mgr Danuta Gmosińska, mgr Joanna Wójcicka
koordynator projektu mgr Iwona Pietrzak

Lipiec – 2010

Spis treści

Wprowadzenie	4
I. Opis ewaluowanego programu	6
II. Założenia metodologiczne ewaluacji	11
III. Prezentacja wyników ewaluacji	17
V. Wnioski	56
Aneksy	58

Wprowadzenie

Ewaluacja

zgodnie z Wytycznymi w zakresie ewaluacji programów operacyjnych na lata 2007-2013 ewaluacja to:

- osąd (ocena) wartości interwencji publicznej dokonany przy uwzględnieniu odpowiednich kryteriów (skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości),
- dotyczy zwykle potrzeb, jakie muszą być zaspokojone w wyniku interwencji oraz osiągniętych efektów,
- oparta jest na specjalnie w tym celu zebranych i zinterpretowanych informacjach za pomocą odpowiedniej metodologii.

Ewaluacja zatem to zbieranie, analiza oraz interpretacja danych nt. znaczenia i wartości tego, co podlega badaniu, przy zwróceniu uwagi na zagadnienia istotne dla zainteresowanych. Ponadto opisywanie przebiegu oraz wyników badanych działań ze strony pozytywnej i negatywnej, wyjaśnienie związków pomiędzy nakładami i rezultatami, porównywanie rezultatów ze wstępnymi założeniami, okresowa ocena efektywności, skuteczności, oddziaływania, trwałości i zgodności projektu w kontekście założonych celów.

Cele ewaluacji:

- Badanie jakości projektu
- Poprawa skuteczności i efektywności projektu
- Wspomaganie procesu podejmowania decyzji
- Identyfikacja słabych i mocnych stron projektu
- Wskazanie kierunków rozwoju
- Sygnalizowanie problemów
- Oszacowanie możliwości i ograniczeń
- Określanie stopnia zgodności realizacji projektu z założeniami
- Badanie potrzeb
- Zwiększanie profesjonalizmu świadczonych usług

Niniejszym prezentujemy raport z ewaluacji realizowanego przez Polskie Towarzystwo Dysleksji Oddział w Łodzi projektu opracowanego przez Iwonę Pietrzak w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”

Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Raport z ewaluacji wykorzystuje materiał zebrany podczas trwania projektu, który zakończył się 1 lipca 2010. Raport końcowy, bazuje na materiale badawczym zebrany podczas ewaluacji zajęć z uczniami, ankietyzacji uczniów- uczestników zajęć, materiałów zebranego przez terapeutów prowadzących terapię dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia w projekcie oraz wspierania nauczycieli prowadzących zajęcia. Zasady ich wyboru przedstawiono w rozdz. II - Założenia metodologiczne ewaluacji.

Raport składa się z 3 rozdziałów. Rozdział pierwszy stanowi charakterystykę prowadzonego programu dla uczniów dyslektycznych. W rozdziale drugim zawarto założenia metodologiczne ewaluacji, a więc przedstawiono metody i techniki badawcze oraz zastosowane narzędzia. Zasadniczą część raportu stanowi rozdział trzeci, w których zawarto analizę wyników ewaluacji oraz sformułowano wnioski

W poszczególnych rozdziałach raportu zawarto opis i analizę poszczególnych problemów badawczych, a następnie zaprezentowano w formie tabelarycznej odpowiednie dane ilościowe zebrane w ankietach prowadzonych wśród uczestników programu.

Do raportu dołączono Załączniki, w których znalazły się szczegółowy projekt ewaluacji oraz zastosowane narzędzia.

W tym miejscu pragniemy podziękować wszystkim osobom, które współpracowały z nami podczas ewaluacji, osobom prowadzącym zajęcia oraz samym uczestnikom, którzy swoją otwartą i życzliwą postawą wspierali naszą pracę.

I. Opis ewaluowanego programu

1. Ogólne założenia

Program został zatwierdzony w wyniku Uchwały z dnia 18 marca 2009 roku Zarządu Polskiego Towarzystwa Dysleksji Oddział w Łodzi, który postanowił zgłosić do Konkursu w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi projekt opracowany przez Panią Iwonę Pietrzak w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Działanie:

9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

Poddziałanie:

9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych

2. Cele ogólne programu

Celem programu było wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych. Do tej grupy zaliczają się uczniowie z dysleksją rozwojową.

W wyniku prowadzonych zajęć dla uczniów mają nastąpić dwojakiego rodzaju rezultaty:

Rezultaty twarde:

110 uczniów ukończy cykl przewidzianych zajęć Po zakończeniu projektu każdy z 110 uczestników uzyska w szkole pozytywną ocenę końcową z przedmiotu objętego programem

Odbędzie się 1240 godzin lekcyjnych zajęć wyrównawczych

Zostaną przygotowane i opublikowane na stronie internetowej projektu: 20 planów pracy,

20 scenariuszy zajęć (po jednym z każdej grupy) oraz sprawozdanie na zakończenie programu

Rezultaty miękkie:

Przełamanie barier związanych z podejmowaniem działań dotyczących realizacji poleceń o niewielkim stopniu trudności i wykonywanie tych zadań poprawnie

Opanowanie umiejętności czytania ze zrozumieniem

Podniesienie sprawności pracy z tekstami (J. POLSKI)

Nabycie umiejętności tworzenia własnych tekstów (J. POLSKI)

Nabycie umiejętności przeprowadzania kluczowych operacji matematycznych (MATEMATYKA)

Nabycie umiejętności rozwiązywania podstawowych zadań oraz testów matematycznych (MATEMATYKA)

Podniesienie sprawności w posługiwaniu się językiem angielskim (J. ANGIELSKI)

Podwyższenie rezultatów na sprawdzianach i egzaminach zewnętrznych, a w konsekwencji ułatwienie dostępu do szkół o wyższym szczeblu edukacyjnym

Podwyższenie umiejętności samodzielnego uczenia się

Podniesienie poziomu samooceny

Nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem

Zdobycie wiedzy i umiejętności, umożliwiających dalsze kształcenie w danym przedmiocie.

Metodami pomiarów osiągniętych rezultatów będą między innymi rozmowy z uczestnikami programu, obserwacja, wywiady oraz ankiety, wyniki szkolne i egzaminów zewnętrznych. Wskaźnikiem pozwalającym ocenić stopień osiągniętych rezultatów będzie procent wyników pozytywnych w stosunku do wszystkich badanych.

3. Zasady rekrutacji, charakterystyka uczestników

Uczestnikami programu było 110 uczniów z IV i V klas szkół podstawowych oraz I II klas szkół średnich z Łodzi.

4. Organizacja projektu – opis ogólny

Projekt został zrealizowany w roku szkolnym 2009/2010. Odbyło się 1240 godzin lekcyjnych zajęć wyrównawczych

Zajęcia odbywały się w grupach liczących 4-7 osób. Ze względu na różnorodność zajęć (język polski, język angielski, matematyka) oraz dużą rozpiętość wiekową uczestników zajęć (czwarte i piąte klasy szkoły podstawowej- pierwsze i drugie klasy szkoły średniej) zobowiązano nauczycieli do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej oraz wnikliwej dokumentacji zajęć .

II. Założenia metodologiczne ewaluacji

- Obiektem ewaluacji były zajęcia dla uczniów dyslektycznych.
- Adekwatność zajęć do wymagań edukacyjnych stawianych przez szkoły;
- Jakość organizacji zajęć.

Przygotowując projekt ewaluacji postawiono szczegółowe pytania kluczowych. Można je streścić w postaci następujących:

- Jak zajęcia jest zorganizowane?
- Jaki jest przebieg zajęcia?
- Jakie są rezultaty zajęcia?

W celu zgromadzenia danych zastosowano następujące metody:

- badanie kwestionariuszowe;
- analiza dokumentów;
- wywiad;
- obserwacja zajęć.

Zaplanowano przeprowadzenie :

- badań kwestionariuszowych wśród wszystkich uczestników ewaluowanych szkoleń;
- 4 wywiadów pogłębionych z uczestnikami szkolenia;
- 1 wywiadu z osobą prowadzącą zajęcia na każdym ze szkoleń;

- obserwacji wybranych jednostek zajęć;
- analizy dokumentacji projektu.

Trzy kwestionariusze ankietowe dla uczniów przeprowadzone: na początku projektu, po pierwszym semestrze i po zakończonym roku szkolnym zajęć zawierały pytania zamknięte i otwarte.

Celem wywiadów z uczestnikami było zebranie informacji na temat niżej wymienionych zagadnień badawczych:

Obserwacja zajęć dostarczyć miała informacji na temat pracy uczestników, metod, przebiegu i warunków, w których odbywały się zajęcia, dostosowania zajęć do programu i celów projektu.

Analizie poddano program zajęć, materiały dydaktyczne, dokumenty uczestników i kadry prowadzącej zajęcia oraz dokumentację związaną z organizacją projektu.

III. Prezentacja wyników ewaluacji

Charakterystyka nauczycieli:

Terapeuci

Uczniowie

Tabela. Udział uczniów w prowadzonych zajęciach:

Kategorie odpowiedzi	Liczba	Procent
język polski		
matematyka		
język angielski		

Tabela. W jaki sposób dowiedzieli się uczniowie o możliwości uczestniczenia w zajęciach?

Kategorie odpowiedzi	Liczba	Procent
od pedagoga szkolnego	31	
z plakatu lub informacji wywieszanej w	5	

szkole		
od wychowawcy	3	
z poradni psychologiczno-pedagogicznej	13	
inne	14	

Sposób prowadzenia dokumentacji merytorycznej i organizacyjnej.

Organizator, mgr Iwona Pietrzak prowadzi wymaganą dokumentację . W jej skład wchodzi:

- Plan i program projektu;
- Harmonogram zajęć;
- Dziennik zajęć;
- Dokumentacja egzaminów szkolnych przeznaczona do treningu (protokoły i arkusze egzaminacyjne zdających);
- Protokół zawierający ustalenia dotyczące doskonalenia programów i materiałów pomocniczych do dalszych szkoleń;

Materiał ewaluacyjny został zebrany poprzez trzykrotnie prowadzona ankietyzację z uczestnikami zajęć:

- na początku trwania projektu
- po pierwszym semestrze
- po zakończeniu zajęć(na koniec roku szkolnego)

1. Badanie ewaluacyjne uczestników na początku podjętych zajęć

Diagnoza wstępna

W badaniach ewaluacyjnych wzięło udział 66 uczniów: 51 ze szkoły podstawowej i 15 z liceum.

1. W jaki sposób dowiedziałeś/łaś się o prowadzonych zajęciach?(zaznacz właściwe pole)

1	2	3	4	5
od pedagoga w szkole	z plakatu lub informacji wywieszanej w szkole	od wychowawcy klasy	z poradni psychologiczno-pedagogicznej	inna drogą- wpisz od kogo
31 uczniów	5 uczniów	3 uczniów	13 uczniów	14 uczniów

2. Na jakie zajęcia uczęszczasz?

<p>Na zajęcia z matematyki – 29 uczniów</p> <p>Na zajęcia z j. polskiego – 28 uczniów</p> <p>Na zajęcia z j. angielskiego – 38 uczniów</p>
--

3. Co sprawia ci największą trudność w nauce szkolnej?

22.pisanie	3 nic, nie mam żadnych trudności
14 czytanie ze zrozumieniem (ciche)	20 tabliczka mnożenia
26 czytanie głośne przy klasie	2 dodawanie i odejmowanie
46 błędy ortograficzne	15.zadania z tekstem
21 opowiadanie	15 geometria
23 wypracowania	15 liczenie w pamięci
21 odpowiedzi przy tablicy	15 skupienie uwagi
28 zapamiętywanie	5 inne (napisz, co?).....
.....	
.....	

4. Co umiesz robi najlepiej ?

5 Czy wcześniej uczęszczałeś/łaś na podobne zajęcia?:

1	2	3	4	5
Nigdy	bardzo krótko w poradni psychologiczno- pedagogicznej	zajęcia wyrównawcze w szkole	zajęcia terapii pedagogicznej w szkole	Zajęcia terapii prywatnie
30	8	36	9	9

6 Jak oceniasz swoją pozycję edukacyjną w szkole:

1	2	3	4	5
Jestem bardzo dobrym uczniem	Jestem dobrym uczniem	Jestem przeciętnym uczniem	Jestem słabym uczniem	Jestem bardzo słabym uczniem
2	16	36	8	4

7 I prosimy jeszcze o kilka informacji o sobie:

uczennica	30
-----------	----

uczeń	36
-------	----

.Uczęszczam do:

szkoły podstawowej	51
--------------------	----

--	--

Liceum	15
--------	----

7	8
---	---

ogólnokształcącego	
--------------------	--

Klasy I	Klasy II
---------	----------

8Jeśli chcesz przekazać nam dodatkowe informacje o sobie lub szczegółowiej sformułować swoje oczekiwania to prosimy bardzo:

2`Ewaluacja uczestników zajęć pod koniec pierwszego semestru w roku szkolnym 2009/2010

W ankietyzacji wzięło udział 80 uczniów uczęszczających na zajęcia do:

mgr Agier- 6

mgr Makowskiej -5

mgr Kaźmierczak -20

mgr Macias – 7

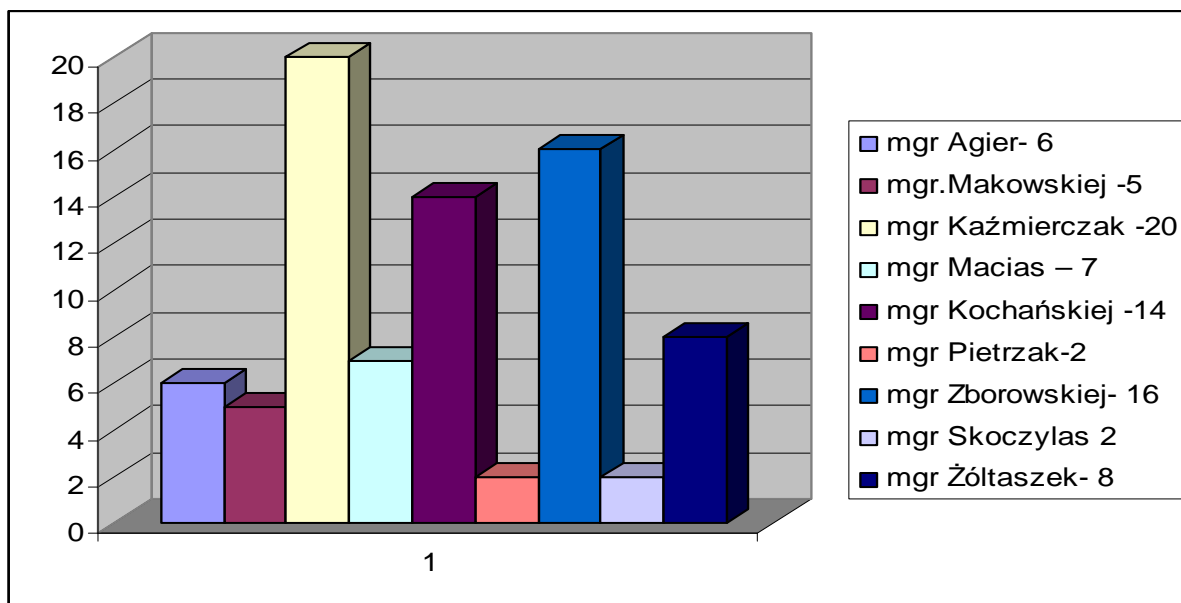
mgr Kochańskiej -14

mgr Pietrzak-2

mgr Zborowskiej- 16

mgr Skoczylas 2

mgr Żółtaszek- 8



1. Czego w ostatnim okresie czasu się nauczyłaś/łeś?

Język polski: ortografia – zasady pisania „ż” „rz”, doskonalenie umiejętności czytania, czytanie ze zrozumieniem, części mowy, zmiękczenia, wielu rzeczy

Język angielski: poprawność wymowy, liczebniki, słówka, wielu rzeczy

Matematyka ;ułamki, równania, wielomiany, funkcje, wielu rzeczy

2. Co sprzyjało uczeniu się?

Miła atmosfera, powtarzanie, atrakcyjne pomoce do zajęć, tolerancja , dobrze przygotowani nauczyciele, , uczenie przez zabawę, przerwy, brak negatywnych ocen, sukcesy , gry z kolegami

3. A co utrudniało Twoje uczenie się?

Trudności z koncentracją, rozmowy kolegów, hałas, późne godziny zajęć, małe pomieszczenie, słabe czytanie, słaba znajomość zasad ortograficznych

Nic

4. Na co chciałabyś poświęcić więcej czasu – w ramach zajęć oczywiście?

Czytanie, styl pisanie, ortografie, wadę mowy, pisanie na tablicy, uczenie się, odpoczynki dłuższe,

Dzielenie, zegar, zabawy

5. Czy było na zajęciach coś czego nie rozumiesz? Jeśli tak, to co?

Czasy, tworzenie zdań, tabliczkę mnożenia, wielokąty,

6. Co chciałbyś jeszcze dodać na temat zajęć?.

Są fajne, interesujące, ciekawe

3. Ewaluacja końcowa –dla ucznia

1. Ankietę wypełniło 92 uczniów:

47 uczennic

45 uczniów

W tym 73 ze szkoły: podstawowej oraz 19 z liceum:12 z pierwszej klasy i 7 z drugiej klasy. .

...

2. Liczba uczniów uczęszczających na zajęcia:

41- język polski

20 język angielski

31 matematyka

3. Na pytanie: **W jakim zakresie uczęszczanie na zajęcia pomogło w podniesieniu oczekiwanych umiejętności** uzyskano następujące dane:

a) **W opanowaniu umiejętności czytania ze zrozumieniem** (zakreśl „x” właściwą odpowiedź)

26 tak, w dużym stopniu
60 raczej tak
1 raczej nie
0 nie

b) W podniesieniu sprawności pracy z tekstami

26...tak, w dużym stopniu
60...raczej tak
3.....raczej nie
1.....nie
2.....brak odpowiedzi

c) W nabyciu umiejętności tworzenia własnych tekstów

11 tak, w dużym stopniu
30 raczej tak
1 raczej nie
0 nie

d) W nabyciu umiejętności przeprowadzania operacji matematycznych

24 tak, w dużym stopniu
24 raczej tak
2 raczej nie
2 nie

e) W nabyciu umiejętności w rozwiązywaniu zadań

6 tak, w dużym stopniu
22 raczej tak
2 raczej nie
1 nie

f) W nabyciu umiejętności w rozwiązywaniu testów matematycznych

5 tak, w dużym stopniu
14 raczej tak
3 raczej nie
1 nie

g) W podniesieniu sprawności w posługiwaniu się językiem angielskim

2 tak, w dużym stopniu
11 raczej tak
2 raczej nie
0 nie

4. Na pytanie :Czy uważasz, że posiadasz umiejętności samodzielnego uczenia? uzyskano następujące4 odpowiedzi:

14 tak, w dużym stopniu

67 raczej tak
14 raczej nie
3 nie

Wśród powodów, które zdecydowały o powyższym wyborze wskazywano :

Umiem uczyć się samodzielnie- 40
Zadania wydają się teraz łatwiejsze- 4
Lepiej piszę-8
Lepiej czytam-4
Dalej wolę aby pomagano mi w nauce- 7
Dalej trudno mi się zmotywować do nauki= 2
Nie wiem- 6

5. W czym szczególnie podniosłeś/łaś swoje umiejętności?

Tabela Które z nabytych na zajęciach umiejętności uważasz za szczególnie wartościowe dla siebie?

Kategorie odpowiedzi	Liczba	Procent
Lepiej czytam	10	
Czytam ze zrozumieniem	5	
Znam lepiej gramatykę	6	
Robię mniej błędów	8	
Lepiej piszę	10	
Lepiej liczę	16	

6. Czy uważasz, że uczęszczanie na zajęcia pomoże Ci w dalszej nauce szkolnej? .

79 TAK

NIE 1

Uzasadnij wypowiedź:

Umiem więcej-20
Poprawiłem oceny szkolne 15
Umiem się uczyć-11
Rozwijają mnie -3.

7. Co chciałbyś/chciałabyś zmienić w prowadzonych zajęciach?

Nic, bo wszystko mi się podobało- 61
Dłuższe przerwy- 8
Więcej zabaw zręcznościowych i gier- 8
Żeby dłużej trwały-2

8. Co Ci się podobało na zajęciach?

Miła atmosfera- 31

Wszystko mi się podobało- 53

Zabawy 53

Gry-25

Mili koledzy- 10

Mili prowadzący zajęcia 8

Dobrze tłumaczony materiał-5

Nikt mnie nie krytykował ani nie dokuczał-3

Kserowany materiał-1

4. Raport z pracy pedagogów-terapeutów w projekcie „Z dysleksją bez barier”

Udział terapeutów w projekcie obejmował cały czas trwania projektu.

Podjęmowane działania to:

1. Udział w spotkaniach informacyjno-promocyjnych dla pedagogów szkolnych.
2. Udział w przyjmowaniu zgłoszeń, konsultacje z rodzicami na etapie rekrutacji.
3. Udział w spotkaniach informacyjno-promocyjnych dla rodziców i kandydatów na zajęcia.
4. Regularne dyżury w siedzibie PTD /każda z terapeutek 2 godziny w tygodniu/ - dla uczniów, rodziców i nauczycieli prowadzących zajęcia.

Podczas dyżurów odbywały się konsultacje z rodzicami i uczniami. Najczęstszym tematem tych spotkań były trudności szkolne dzieci, brak motywacji, czasami trudności wychowawcze i rodzinne.

Niektórzy z rodziców korzystali z tych konsultacji po kilka razy. Z niektórymi dziećmi przeprowadzono indywidualne zajęcia pokazujące, jak doskonalić umiejętności czytania, pisanie i liczenia.

Podczas dyżurów odbywały się również konsultacje z nauczycielami ukierunkowujące pokonywanie niektórych trudności, czasami był to również udział we fragmencie zajęć, prezentacja niektórych metod i ćwiczeń.

Na spotkania zgłaszali się zainteresowani zwykle osobiście, ale zdarzało się, że niektórzy kontaktowali się za pośrednictwem telefonu.

Podczas dyżurów przygotowywano też pomoce dydaktyczne do zajęć.

5. Zajęcia warsztatowe z uczniami „Jak wykorzystać potencjał dysleksji, jak uczyć się skuteczniej?” – otwarte również dla rodziców.

W miesiącach styczeń, luty, marzec 2010 odbyło się 7 takich spotkań w tym 6 dla uczniów szkół podstawowych i jedno dla uczniów liceum. Każde ze spotkań trwało 2 godziny, a po spotkaniu odbywały się jeszcze rozmowy indywidualne z rodzicami i uczniami.

Wzięło w nich udział łącznie 60 uczniów /w tym 50 ze szkół podstawowych, pozostali to licealiści/ oraz 41 rodziców.

Na spotkaniach, przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnej ukazano specyfikę funkcjonowania ucznia z dysleksją, a w sposób warsztatowy zaprezentowano efektywne metody i techniki uczenia się. Między innymi wskazano sposoby na koncentrację, radzenie sobie ze stresem, sposoby pokonywania trudności w czytaniu, sposoby na tabliczkę mnożenia, zapamiętywanie słówek z języka obcego, wybrane mnemotechniki np. kojarzenie parami, mapy myśli.

Po spotkaniach zarówno wśród dzieci, jak i rodziców przeprowadzono ankiety ewaluacyjne spotkań, których analiza załączona jest do niniejszego raportu. Ogólnie na ich podstawie można stwierdzić, że spotkania zostały bardzo pozytywnie ocenione zarówno przez uczniów, jak i rodziców.

6. Udział w spotkaniach ewaluacyjnych z nauczycielami .
7. Pomoc w wyborze pomocy dydaktycznych na potrzeby projektu.
8. Analiza scenariuszy sporządzonych przez nauczycieli do umieszczenia na stronie internetowej projektu.
9. Sporządzenie pisemnej opinii o uczniu na prośbę rodzica.
10. Napisanie artykułu na stronę internetową projektu „Wspieranie uczniów z dysleksją”.

Podsumowanie ankiet po zajęciach warsztatowych z uczniami „Jak wykorzystać potencjał dysleksji, jak uczyć się skuteczniej?”

Celem zajęć było ukazanie specyfiki funkcjonowania ucznia z dysleksją oraz zaprezentowanie w sposób warsztatowy przydatnych szczególnie w dysleksji metod i technik przyswajania wiedzy i umiejętności, co w dalszej perspektywie mogłoby posłużyć do poprawy efektywności uczenia się. Udział w spotkaniach był dobrowolny i zwykle wiązał się wygospodarowaniem dodatkowego czasu, mimo to frekwencja była zadowalająca. W zajęciach wzięło udział 60 uczniów, co stanowi 54.5% ogółu uczestników projektu. Do udziału w spotkaniach zaproszono również rodziców jako, że to oni zwykle udzielają swym dzieciom największego wsparcia w pokonywaniu trudności szkolnych na co dzień.

Celem przeprowadzenia ankiet po tych zajęciach wśród uczniów i rodziców było uzyskanie informacji zwrotnych na temat przydatności tego rodzaju spotkań, oceny prezentowanych metod i technik uczenia się.

Dla uczniów szkół podstawowych i ich rodziców opracowano dwa kwestionariusze ankiet. Każda z ankiet zawierała po 4 pytania zamknięte i jedno pytanie otwarte. Wśród uczniów liceum ewaluacja polegała na udzieleniu odpowiedzi na kartkach na 3 pytania zapisane wcześniej na tablicy.

Wśród uczniów szkół podstawowych zebrano 51 ankiet, wyniki których prezentuje poniższa tabela:

Treść pytania	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Nie	
<i>1.Czy spotkanie było dla Ciebie ciekawe?</i>	32	14	4	1	
<i>2.Czy zechcesz na co dzień wykorzystać to, czego się dowiedziałeś?</i>	24	22	5	0	
<i>3.Czy treści prezentowane były w sposób dla Ciebie zrozumiały?</i>	40	8	2	0	
<i>4.Jak oceniam przydatność dzisiejszego spotkania?</i>	1	2	3	4	5
<i>w skali od 1 do 5</i>	0	4	4	16	26
<i>/1-ocena najniższa</i>					
<i>2-ocena najwyższa/</i>					

Ostatnie piąte pytanie było pytaniem otwartym

Napisz, co szczególnie zapamiętałeś /zapamiętałaś/ ze spotkania:

Odpowiedzi udzieliło 36 uczniów.

Poniżej przedstawiono kategorie odpowiedzi na to pytanie:

L.P.	Udzielona odpowiedź	Liczba wskazań
1.	Wszystko	8
2.	Wiedza o półkulach mózgowych	6
3.	Nauka, jak się uczyć	6
4.	Nauka słówek języka obcego	5
5.	Nauka tabliczki mnożenia	5
6.	Mapy myśli	3
7.	Ćwiczenia ruchowe i relaksacyjne	3
8.	Zabawy z kośćmi	2
9.	Słowa zamieniona na obraz /mnemotechnika/	2
10.	Ćwiczenia logiczne	2
11.	Nie mam uwag	2
12.	Przydatne spotkanie	2
13.	Prezentacje multimedialne	1
14.	Czytanie z patyczkiem	1
15.	Zapamiętywanie	1
16.	Kanały sensoryczne	1
17.	Miłe spotkanie	1
18.	Nic	1
	Łączna liczba wskazań*	52

* niektóre osoby podawały, więcej niż jedna kategorię

Podsumowując wyniki ankiet dla uczniów można stwierdzić, że ogólna ocena zajęć jest bardzo pozytywna. Dla ponad 90% uczniów spotkanie było ciekawe, . tyleż uczniów deklaruje chęć zastosowania wiedzy w praktyce, a treści prezentowane były dla 94% osób w

sposób zrozumiwały. Wysoko oceniono przydatność tego rodzaju spotkania. Najwyższe oceny - 5 i 4 przyznało 82,3% uczniów.

Odpowiedzi udzielone na pytanie otwarte wskazują na szeroki wachlarz odpowiedzi, co może dowodzić zaangażowania dzieci na zajęciach oraz tego, że wśród prezentowanych propozycji mogły znaleźć coś, co je zainteresowało szczególnie.

Jeszcze bardziej pozytywny odbiór zajęć został zadeklarowany przez rodziców.

Ankietę wypełniło 36 osób. Szczegółowe wyniki prezentuje poniższa tabela:

Treść pytania	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Nie	
<i>1. Czy spotkanie poszerzyło Pani/pana wiedzę na temat dysleksji?</i>	32	4	0	0	
<i>2. Czy treści przedstawione na spotkaniu zechce Pan/Pani wykorzystać w stosunku do własnego dziecka?</i>	36	0	0	0	
<i>3. Czy treści prezentowane były w sposób zrozumiały dla Pana/Pani?</i>	36	0	0	0	
<i>4. Jak oceniam przydatność dzisiejszego spotkania?</i>	1	2	3	4	5
<i>w skali od 1 do 5</i>	0	0	0	6	30
<i>/1-ocena najniższa</i>					
<i>2-ocena najwyższa/</i>					

Ostatnie piąte pytanie było pytaniem otwartym:

Prosimy o kilka spostrzeżeń i refleksji odnośnie spotkania:

Odpowiedzi na to pytanie udzieliło 24 osoby. W tabeli zaprezentowane są kategorie udzielanych odpowiedzi.

L.P.	Udzielona odpowiedź	Liczba wskazań
1.	Spotkanie przydatne, potrzebne, poszerzające wiedzę, umiejętności	8
2.	Spotkanie bardzo interesujące	6
3.	Wiem, jak pracować z moim dzieckiem	5
4.	Wiele ćwiczeń do wykorzystania	3
5.	Za mało czasu poświęconego matematyce	4
6.	Prowadzone bez zarzutu, prowadzone w przejrzysty sposób	3
7.	„Wiele pozytywne energii powodującej powrót nadziei”	1
8.	Życzenie, aby w szkole wiedzę przekazywano w ten sposób	1
9.	Zbyt duża liczba uczestników, za mała sala	2
10.	Ciekawe materiały przekazane na spotkaniach	1
11.	Ćwiczenia ruchowe	1
	Łączna liczba wskazań	32

W zajęciach dla licealistów wzięło udział 9 uczniów i kilkoro rodziców. Odpowiedzi na 3 zadane pytania udzieliło łącznie 11 osób.

W pierwszym punkcie poproszono o ocenę przydatności spotkania w skali od 1 do 5. Nikt z uczestników nie wskazał oceny niższej niż 4. 8 uczestników przyznało najwyższą ocenę i troje ocenę 4.

W punkcie 2 proszono o wskazanie, co najważniejszego uczestnicy wynoszą ze spotkania.

Oto kategorie odpowiedzi:

- metody i techniki uczenia się - 5 osób
- ważne informacje o dysleksji - 2 osoby
- lepsze wykorzystanie możliwości - 1 osoba
- wiedza o stresie - 1 osoba
- wiara, że można coś zmienić - 1 osoba
- ćwiczenia na koncentrację - 1 osoba
- wiedza o półkulach mózgowych - 1 osoba

W ostatnim punkcie uczestnicy proszeni byli o wnioski i uwagi.

Oto udzielone odpowiedzi:

Spotkanie bardzo przydatne, ciekawe – 3 osoby

Więcej takich spotkań – 3 osoby

Poznane metody można użyć w praktyce - 1 osoba

Zbyt krótki czas - 2 osoby

Analiza ankiet wykazała zasadność i przydatność przeprowadzonych zajęć. Rodzice i uczniowie byli zadowoleni z udziału, na podstawie udzielonych odpowiedzi można wnioskować, że znaczna część spróbuje wykorzystać w praktyce zdobytą na spotkaniach wiedzę i umiejętności.

Wnioski

- Realizacja projektu przebiegała zgodnie z programem. nie zdarzały się odstępstwa od zasadniczego programu merytorycznego..
- Uczestnicy zostali zapoznani przed rozpoczęciem zajęć z głównymi zadaniami i obowiązkami, jakie wynikają z uczestnictwa w programie. Wszyscy zostali zapoznani z programem i harmonogramem.
- Uczniowie na zajęcia rekrutowani byli głównie przez szkoły do których uczęszczają. W zamyśle osobami kontaktowymi mieli być pedagodzy szkolni, z którymi odbywały się

spotkania przed uruchomieniem zajęć. W praktyce, nie zawsze ta droga komunikacyjna była realizowana przez pedagogów szkolnych..

- Warunki organizacyjne przez uczestników zostały ocenione jako dobre. Głównym miejscem zajęć była siedziba Polskiego Towarzystwa dysleksji w Łodzi przy Placu komuny Paryskiej 6, tam też pozyskano wynajem dodatkowych pomieszczeń na czas realizacji projektu m. in. drogą przetargu na lokal 208. We wszystkich zajęciach były zabezpieczone pomoce dydaktyczne oraz ksero materiałów do zajęć.
- Dokumentacja merytoryczna i organizacyjna była na wszystkich zajęciach prowadzona w sposób prawidłowy..
- Metody i formy prowadzenia zajęć zostały dostosowane do potrzeb edukacyjnych uczniów-uczestników projektu w sposób atrakcyjny i dostępny, a uczniowie ocenili je bardzo wysoko. Ich zdaniem spełniają one ich potrzeby i skłaniają do aktywnego uczestnictwa. Komunikacja i współpraca uczestników i kadry prowadzącej zajęcia układa się poprawnie.
- Prowadzący zajęcia byli dostępni przez cały czas trwania projektu. Odbywane spotkania ewaluacyjno-szkoleniowe przyczyniały się do aktywnego udziału w projekcie całej kadry dydaktycznej. Pamiętać przy tym trzeba, że zajęcia są prowadzone były przez wybitnych fachowców w prowadzonej tematyce zajęć.